

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

04 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Petru Ursache,
judecători –Ghenadie Nicolaev și Constantin Alerguș,
examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Boris Dariiev în numele părții vătămate Eni Iurie și partea vătămată, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2013, în cauza penală în privința lui,

Untilă Vitalie Ștefan, născut la 14 aprilie 1974, originar și domiciliat în s. Răzeni, r-nul Ialoveni ,

Datele referitoare la examinarea cauzei:

- 1. de la 27 iulie 2012 pînă la 26 noiembrie 2012 (prima instanță)**
- 2. de la 17 decembrie 2012 pînă la 04 decembrie 2013 (instanța de apel)**
- 3. de la 06 mai 2014 pînă la 04 iunie 2014 (instanța de recurs).**

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința judecătoreiei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 noiembrie 2012, **Untilă Vitalie Ștefan** a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, iar prin prisma art. 55 Cod penal, a fost liberat de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională, fiindu-i stabilită sancțiunea amenzii în mărime de 100 (una sută) u.c., adică 2000 (două mii) lei.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Eni Iurie a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea în beneficiul acestuia de la inculpat, a sumei de 500 (cinci sute) lei, cu titlu de prejudiciu moral, în rest acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Untilă Vitalie Ștefan la 17.05.2012, aproximativ la orele 10:00, conducînd autoturismul de model "BMW", cu n/î TL 03 LRW în mun. Chisinău, se deplasa pe str. Calea Orheiului și ajungînd pe str. Calea Orheiului 94, a parcat automobilul la marginea carosabilului, după care a plecat, fără a se asigura că automobilul nu se va porni de la sine, în așa fel a încălcat cerințele pct. 71 (1) al RCR, în urma cărui fapt, automobilul de model "BMW", cu n.î. TL 03 LRW, la un moment dat s-a pornit de la sine, începînd deplasarea cu spatele și a tamponat pietonul Eni Iurie, care se afla în preajma automobilului său care deasemenea era parcat pe str. Calea Orheiului. În rezultatul accidentului, pietonul Eni Iurie Constantin i-au fost provocate vătămări corporale medii.

3. Sentința a fost atacată de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 200 (două sute) unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 (unu) an.

În motivarea apelului, procurorul a indicat că inculpatul incorect a fost liberat de răspundere penală în baza art. 55 Cod penal, odată ce nu a fost reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune părții vătămate.

3.1. Sentința a mai fost atacată și de către avocat în numele părții vătămate și ultima, care au solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal și să fie încasat de la inculpat în beneficiul părții vătămate prejudiciul material în sumă de 9303 lei și prejudiciu moral în sumă de 40 000 lei.

În motivarea apelului, s-a indicat că inculpatul incorect a fost liberat de răspundere penală în baza art. 55 Cod penal, odată ce nu a fost reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune părții vătămate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2013, care a fost pronunțată integral la 23 decembrie 2013, apelul părții vătămate a fost respins ca tardiv, iar apelul procurorului a fost admis, fiind casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță prin care inculpatul a fost condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 150 (o sută cinci zeci) unități convenționale, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a dat o nouă apreciere probelor cercetate în instanța de fond și verificate în faza apelului și a indicat că concluziile cu privire la condamnarea inculpatului în baza art. 264 alin. (1) Cod penal au rezultat din următoarea stare de fapt constatată la judecarea cauzei prin probele cercetate:

Astfel, s-a constatat, că Untilă Vitalie Ștefan la 17.05.2012, aproximativ la orele 10:00, conducând autoturismul de model „BMW”, cu n/î TL 03 LRW în mun. Chisinau, se deplasa pe str. Calea Orheiului, iar în timpul deplasării, ajungând pe str. Calea Orheiului 94, a parcat automobilul la marginea carosabilului, după care a plecat, fără a se asigura că automobilul nu se va porni de la sine, în așa fel a încălcat cerințele pct. 71 (1) al RCR. În urma acestui fapt, automobilul de model „BMW”, cu n.î. TL 03 LRW, la un moment dat s-a pornit de la sine, începând deplasarea cu spatele și a tamponat pietonul Eni Iurie, care se afla în preajma automobilului său, care deasemenea era parcat pe str. Calea Orheiului provocându-i ultimului vătămări corporale medii.

Totodată, instanța de apel a constatat netemeinicia soluției de liberare de răspundere penală a inculpatului în baza art. 55 Cod penal, odată ce ultimul nu a recuperat prejudiciul cauzat părții vătămate prin infracțiune, condiție care era expres prevăzută pentru adoptarea soluției contestate și a considerat necesară condamnarea inculpatului în baza infracțiunii incriminate, cu aplicarea unei pedepse prevăzute de sancțiunea acestui articol.

Cu referire la apelurile avocatului în numele părții vătămate și a ultimei, instanța de apel a considerat că acestea au fost declarate tardiv.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocat în numele părții vătămate și ultima, care a fost depus prin intermediul oficiului poștal la 29 ianuarie 2014 și care solicită casarea acesteia cu stabilirea unei pedepse principale mai aspre, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport și încasarea în beneficiul său de la

inculpat a prejudiciilor materiale în sumă de 9303 lei și a prejudiciului moral în sumă de 40 000 lei.

În motivarea sa, recurentul a indicat că la individualizarea pedepsei instanța de apel nu a ținut cont de faptul că nu i-a fost reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune, la fel cum nu s-a ținut cont de faptul că inculpatul nu a conștientizat gradul de pericol social al faptei comise, luând în considerație că nu a exprimat nici un regret față de partea vătămată pentru consecințele provocate prin acțiunile sale.

La fel, partea vătămată și-a motivat prejudiciile cauzate prin infracțiune.

6.1. Pe cauză a fost depusă referință doar de către procuror, care consideră că asupra recursului declarat urmează să fie dispusă inadmisibilitatea acestuia, din motiv că este declarat peste termen.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este declarat peste termen.

Astfel, instanța de recurs statuează că potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 Cod de procedură penală, persoanele menționate în dispoziția acestei norme procesuale sînt în drept să declare recurs ordinar. Însă, pentru ca acesta să poată fi obiect de examinare în ordinea recursului ordinar, el trebuie să fie declarat în termenul prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, care este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Totodată, potrivit art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Din materialele cauzei rezultă că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 04 decembrie 2013 în prezența avocatului părții vătămate, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată, aceștia fiind înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate – 23 decembrie 2013 (f.d. 156-159).

Tot din procesul-verbal al ședinței instanței de apel rezultă că, la data pronunțării deciziei motivate – 23 noiembrie 2013, a fost prezentă partea vătămată (f.d. 159).

Potrivit prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Reieșind din sensul articolului dat, pentru avocat și partea vătămată, termenul de declarare a recursului (de 30 de zile) începea să curgă de la 24 decembrie 2013 și expira la 23 ianuarie 2014. Avocatul în numele părții vătămate și ultima au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel la data de 29 ianuarie 2014 (conform ștampilei oficiului poștal), adică după expirarea termenului legal de 30 zile prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală (f.d.182).

Reieșind din cele expuse rezultă că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Totodată, motive întemeiate pentru trimiterea recursului la judecare (existența cazului fortuit sau a forței majore, fie existența unei alte cauze care a pus titularul recursului în situația de a nu putea acționa în conformitate cu legea) nu sunt declarate și

stabilite, de aceea Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului declarat de avocat în numele părții vătămate și ultima, ca fiind declarat peste termen.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Boris Dariiev în numele părții vătămate Eni Iurie și partea vătămată, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2013, în cauza penală în privința lui **Untilă Vitalie Ștefan**, *pe motiv că este declarat peste termen.*

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 04 iunie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș